

*Výbor pro zaměstnanost a sociální věci
předseda*

25.10.2023

Pan Johan Van Overtveldt
předseda
Rozpočtový výbor
BRUSEL

Věc: Stanovisko k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci na pomoc propuštěným pracovníkům na základě žádosti Belgie – EGF/2023/002 BE/Makro (2023/0352(BUD))

Vážený pane předsedo,

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci byl v rámci výše uvedeného postupu požádán o předložení stanoviska Vašemu výboru a rozhodl se předat toto stanovisko ve formě dopisu.

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci tuto záležitost projednal na své schůzi dne 25. října 2023 a rozhodl se vyzvat Rozpočtový výbor jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil následující návrhy.

S pozdravem

Dragoș Pișlaru

NÁVRHY

- A. vzhledem k tomu, že dne 3. července 2023 předložila Belgie žádost EGF/2023/002 BE/Makro o finanční příspěvek z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci na pomoc propuštěným pracovníkům (EFG);
- B. vzhledem k tomu, že žádost se týká 1 431 propuštěných pracovníků, jejichž činnost ve společnosti Makro Cash & Carry Belgium NV (Makro NV) v Belgii skončila;
- C. vzhledem k tomu, že Komise shledala žádost Belgie přípustnou podle kritérií pro poskytnutí pomoci stanovených v čl. 4 odst. 2 písm. a) nařízení o EFG, která vyžadují, aby během referenčního období v délce čtyř měsíců dosáhl počet propuštěných pracovníků v jednom podniku v členském státě nejméně 200;
- D. vzhledem k tomu, že Komise dne 12. října 2023 přijala návrh rozhodnutí o uvolnění prostředků z EFG ve prospěch Belgie, aby podpořila opětovné začlenění 421 cílových příjemců na trh práce;
- E. vzhledem k tomu, že událostí, která vedla k tomuto propouštění, je úpadek společnosti Makro NV; vzhledem k tomu, že společnost Makro NV, která zahájila svoji obchodní činnost v 70. letech 20. století, nakonec provozovala jedenáct prodejen s potravinářskými a nepotravinářskými výrobky určenými podnikům v oblasti stravovacích a pohostinských služeb (pod značkou Metro), a šest takových prodejen bylo (od roku 2017) určeno běžným zákazníkům (pod značkou Makro); vzhledem k tomu, že společnost Makro NV byla obzvláště těžce zasažena během pandemie COVID-19, kdy odvětví ubytovacích a stravovacích zařízení na několik měsíců zastavilo činnost, což ovlivnilo prodej společnosti Makro NV podnikům v oblasti stravovacích a pohostinských služeb, ale i běžným zákazníkům; vzhledem k tomu, že po letech finančních potíží a klesajícího prodeje požádala společnost Makro NV v roce 2022 o soudní reorganizaci; vzhledem k tomu, že k propouštění došlo v důsledku toho, že nebyla předložena žádná přijatelná nabídka na převzetí prodejen společnosti Makro a v důsledku následného úpadku;
- F. vzhledem k tomu, že v prvním čtvrtletí roku 2023 ve srovnání se čtvrtým čtvrtletím 2022 míra nezaměstnanosti ve Valonsku vzrostla z 8,5 % na 8,8 % a ve Vlámku klesla z 3,3 % na 3,1 %, zatímco meziroční rozdíly ukazují nárůst v obou regionech (o 0,4 procentního bodu ve Valonsku a o 0,3 procentního bodu ve Vlámku); vzhledem k tomu, že prodejny Makro pro běžné zákazníky se nacházely ve Vlámku (čtyři prodejny) a ve Valonsku (dvě prodejny); vzhledem k tomu, že územími dotčenými propouštěním jsou vlámské provincie Antverpy, Východní Flandry, Vlámské Brabanty a valonské provincie Henegavsko a Lutych; vzhledem k rozdílům mezi vlámským a valonským trhem práce se územní dopad propouštění liší;
- G. vzhledem k tomu, že míra dlouhodobé nezaměstnanosti je ve Valonsku mírně nad celostátním průměrem (55,1 %); vzhledem k tomu, že starší pracovníci čelí na valonském trhu práce větším překážkám při hledání zaměstnání, neboť registrovaní uchazeči o zaměstnání, kterým je padesát let a více, představovali v březnu 2023

přibližně 25 % celkového počtu uchazečů o zaměstnání¹; vzhledem k tomu, že 65 % propuštěných pracovníků je starších 50 let;

- H. vzhledem k tomu, že Belgie požádala o spolufinancování z EFG pouze na podporu bývalých pracovníků společnosti Makro NV ve Valonsku; vzhledem k tomu, že Vlámské regionální orgány se domnívají, že v souvislosti s dobrou situací na regionálním trhu práce není nutné navýšit podporu poskytovanou bývalým pracovníkům společnosti Makro NV ve Vlámsku spolufinancováním z EFG;
- I. vzhledem k tomu, že požadavky belgického zákona o aktivním řízení restrukturalizace, které stanoví zřízení oddělení zaměstnanosti (*cellule pour l'emploi*), jehož účelem je poskytnout pracovníkům propuštěným v souvislosti s hromadným propouštěním 30 hodin služeb souvisejících s přeřazením do jiného zaměstnání (outplacement) v období tří měsíců (60 hodin během šesti měsíců v případě pracovníků starších 45 let), se nepoužijí v případě úpadku;
- J. vzhledem k tomu, že Belgie uvedla, že koordinovaný balíček individualizovaných služeb byl vypracován na základě konzultací s cílovými příjemci pomoci, jejich zástupci a se sociálními partnery v souladu s čl. 7 odst. 4 nařízení (EU) 2021/691;
- K. vzhledem k tomu, že EFG nepřekročí maximální roční částku 186 milionů EUR (v cenách roku 2018), jak je stanoveno v článku 8 nařízení Rady (EU, Euratom) č. 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027;

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci proto vyzývá Rozpočtový výbor jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. připomíná, že cílem EFG je projevovat solidaritu s příjemci a poskytovat jim podporu; domnívá se, že finanční příspěvky z EFG by měly být zejména zaměřeny na aktivní opatření politiky trhu práce a personalizované služby, jejichž cílem je rychlé opětovné začleňování příjemců pomoci do přijatelného a udržitelného zaměstnání, a to jak v rámci původního odvětví jejich činnosti, tak mimo ně; zdůrazňuje, že je důležité připravit pracovníky na naléhavě potřebnou ekologickou a digitální transformaci evropského hospodářství a společnosti; v této souvislosti opětovně zdůrazňuje důležitou úlohu Unie, tedy že přispívá k financování kvalifikačních potřebných pro spravedlivou transformaci v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu, a to i prostřednictvím EFG;
2. vítá skutečnost, že regionální veřejná služba pro zaměstnanost a odborné vzdělávání (Forem), odborové svazy (FGTB² a CSC³) a další partneři se několikrát sešli, aby lépe porozuměli potřebám pracovníků v oblasti rekvalifikace, a to s cílem připravit spolehlivý balíček individualizovaných opatření na podporu úsilí pracovníků společnosti Makro o návrat do práce; konstatuje, že byli konzultováni i sociální poradci, kteří pracovníky doprovázeli po jejich propuštění, a výsledkem těchto setkání byl koordinovaný soubor opatření EFG, který je v souladu s čl. 7 odst. 4 nařízení (EU)

¹ Le Forem, „Emploi du temps. Photo locale de la demande d'emploi“. Březen 2023.

² Fédération générale du travail de Belgique.

³ Confédération des syndicats chrétiens.

2021/691;

3. bere na vědomí, že podle Komise jsou podmínky stanovené v čl. 4 odst. 2 písm. a) nařízení o EFG byly splněny, a Belgie má proto podle uvedeného nařízení nárok na finanční příspěvek ve výši 2 828 223 EUR (85 % celkových nákladů), které zahrnují výdaje na individualizované služby ve výši 3 233 822 EUR a výdaje na přípravné, řídicí, informační a propagační, kontrolní a vykazovací činnosti ve výši 93 500 EUR;
4. bere na vědomí, že žádost se týká 1 431 propuštěných pracovníků společnosti Makro NV; dále konstatuje, že cílovými příjemci bude celkem 421 pracovníků, což odpovídá počtu bývalých pracovníků společnosti Makro NV ve Valonsku; zdůrazňuje, že 54,4 % cílových příjemců je ve věku od 30 do 54 let, 45,1 % – ve věku nad 54 let, že 91,2 % má vyšší sekundární nebo postsekundární vzdělání nebo nižší vzdělání a 55,1 % z nich jsou ženy; dále zdůrazňuje, že při poskytování individualizovaných služeb by měly být zohledněny zvláštní potřeby těchto skupin;
5. zdůrazňuje, že Belgie potvrdila, že níže uvedená opatření, která získají finanční příspěvek z EFG, neobdrží zároveň finanční příspěvky z jiných finančních nástrojů Unie;
6. připomíná, že pracovníkům mají být poskytnuty následující individualizované služby:
 - a) a) informační služby, profesní poradenství a pomoc při outplacementu, b) odborná příprava, rekvalifikace a odborná příprava, c) podpora pro zahájení podnikání, d) příspěvek na zahájení podnikání a e) pobídky a příspěvky (předpokládají se tyto pobídky a příspěvky: 1) příspěvek při hledání zaměstnání a příspěvek na odbornou přípravu; 2) bonus za zlepšení dovedností v oblasti IT; 3) bonus na zlepšení jazykových dovedností; 4) příspěvek při návratu do školy; 5) podpora pro zahájení podnikání);
7. velmi vítá skutečnost, že pracovníkům bude v průběhu prováděcího období poskytováno individuální poradenství a služby při hledání zaměstnání spolu s podporou sociálních pracovníků, přičemž zvláštní pozornost bude věnována zranitelným osobám, které procházejí psychickým traumatem, jsou zadlužené nebo mají uznané zdravotní postižení, a to s pomocí odborníků, kteří se specializují na pomoc těmto skupinám;
8. zdůrazňuje zejména význam čl. 7 odst. 2 nařízení o EFG, který vyžaduje, aby koordinovaný balíček předjímal budoucí perspektivy trhu práce a požadované dovednosti, které jsou slučitelné s přechodem k udržitelnému hospodářství účinně využívajícímu zdroje a se zvláštním zaměřením na šíření dovedností potřebných v digitálním průmyslovém věku; vítá proto zejména skutečnost, že plánovaná opatření v oblasti odborné přípravy zahrnují odbornou přípravu zaměřenou na získání digitální nezávislosti spolu s bonusem za zlepšení dovedností v oblasti informačních technologií; zdůrazňuje, že plánovaná odborná příprava zahrnuje i modul o oběhovém hospodářství a účinném využívání zdrojů vyvinutý pro bývalé pracovníky společnosti Swissport (EGF/2020/005 BE/Swissport) a je nyní součástí standardní nabídky odborné přípravy poskytované Forem a spolufinancované z ESF+; není tedy zahrnut v rozpočtu tohoto návrhu; vítá v této souvislosti využívání synergických účinků a odpovědné využívání zdrojů EFG;
9. připomíná možnost uplatnění zvláštních, časově omezených opatření v rámci koordinovaného balíčku, mezi něž by patřilo mimo jiné vyplácení příspěvků na péči o

dítě, jak je stanoveno v čl. 7 odst. 2 písm. b) nařízení o EFG, s cílem usnadnit uchazečům o zaměstnání účast na navrhovaných činnostech.